

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

95
РОКІВ
ВДНЗУ «УМСА»

УДОСКОНАЛЕННЯ **ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ** **У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

Полтава – 2016

УДК 378.001.1

Друкується за рішенням
вченої ради ВДНЗУ «УМСА»
від 24 червня 2015 р., протокол № 9

Конференція внесена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій та Реєстру медичних виставок на 2016 рік (лист Українського центру наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи від 04.02.2016 р. № 30)

Редакційна колегія:

проф. Ждан В.М.	– ректор академії, головний редактор
проф. Бобирьов В.М.	– перший проректор з науково-педагогічної роботи, відповідальний редактор
проф. Білаш С.М.	– начальник відділу з науково-педагогічної роботи та організації навчально-наукового процесу
доц. Лещенко Т.О.	– зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки
доц. Бєляєва О.М.	– зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією
доц. Карпенко О.О.	– доцент кафедри дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань
доц. Панькевич А.І.	– доцент кафедри дитячої хірургічної стоматології з пропедевтикою хірургічної стоматології
доц. Саргош О.Д.	– доцент кафедри гігієни, екології та охорони праці в галузі
доц. Свінцицька Н.Л.	– доцент кафедри анатомії людини
доц. Чорна І.О.	– доцент кафедри загальної хірургії з доглядом за хворими
доц. Ярмола Т.І.	– доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 з професійними хворобами
Нетудихата О.М.	– зав. навчально-методичного кабінету

який становить собою консультативний діалоговий тип роботи, що стимулює мотивацію слухачів, лікарів-інтернів.

Кожна педагогічна технологія розвиває ключові вміння та практичні навички майбутнього спеціаліста. Проект-навчання дає можливість лікарям-інтернам сформувати вміння з науково-дослідної роботи, розвинути пізнавальні та проектні навички.

Мета модульного навчання – це організація самостійного навчання в групі лікарів-інтернів або слухачів, забезпечення навчальних потреб за інтересами, за рівнем знань. На передатестаційних циклах організація навчально-процесу в групах здійснюється за рівнем кваліфікаційної категорії. Основне завдання модульного навчання – активна реалізація організаційних, координаційних, інтеграційних функцій майбутнього спеціаліста. Забезпечується реалізація цього завдання шляхом навчання в групах із консультантом, самостійної роботи лікарів-інтернів технічними засобами навчання, літературного пошуку. Модульне навчання підвищує мотивацію, розвиває самостійність, уміння самоуправляти пізнавальною діяльністю.

Цільовим призначення кейсового навчання є розвиток аналітичних дослідницьких навичок, уміння аналізувати ситуацію, планувати та приймати рішення. За допомогою системи кейсів проводиться безпосереднє навчання, аналіз та інтеграція ділових ситуацій і завдань. Основним педагогічним інструментом для вирішення завдань кейсового навчання є методи групової взаємодії – дискусії, спори, клінічні розбори. Кейсове навчання розвиває здібності до професійної орієнтації.

Такий вид навчальної роботи, як створення портфоліо широко застосовується в навчальному процесі кафедр культури стоматологічного профілю. Він створює високий рівень навчальної мотивації, сприяє вирішенню індивідуальних завдань, саморозвитку, розвитку самооцінки в лікарів-інтернів і лікарів-курсантів. Основними завданнями портфоліо є деталізація процесу навчальної участі кожного слухача, демонстрація його здібностей практично застосувати здобуті знання та вміння. Створення портфоліо лікарями-інтернами та лікарями-курсантами здійснюється в процесі науково-дослідної роботи, самостійної творчості, участі в конкурсах професійної майстерності. Цей вид навчання дозволяє підвищити навчальну активність, покращити рівень практичних навичок.

Важливу нішу в навчальному процесі на післядипломному етапі займає інтерактивне навчання, провідна мета якого – активізація індивідуальних розумових здібностей, індивідуалізація педагогічної взаємодії, досягнення двобічного зв'язку. Завданням інтерактивного навчання є допомога лікарям-інтернам і слухачам у обміні інформацією, поєднання теорії з практикою, полегшення сприйняття інформації. Досягнення мети та вирішення завдань інтерактивного навчання відбуваються за рахунок розвитку діалогового спілкування, участі лікарів у дискусіях, обміну досвідом.

Основною навчання лікарів на післядипломному етапі є вдосконалення їхньої практичної підготовки. На кафедрі факультету післядипломної освіти широко впроваджуються в лікувальний процес наукові розробки співробітників кафедр, сучасні технології лікування, які презентуються лікарям-інтернам і слухачам на лекціях, демонструються на практичних заняттях. Із сучасних форм демонстрацій та відпрацювання практичних навичок на кафедрі широко впроваджуються тематичні відеофільми, мультимедійні презентації, відеоконференції, клінічні розбори, відпрацювання практичних навичок на тренажерах, муляжах.

Отже, на сучасному етапі підготовки спеціалістів-медиків важливу роль у їх професійному становленні відіграють освітні педагогічні технології, спрямовані на вдосконалення та розширення практичної підготовки. Важливим при цьому є створення алгоритмів відпрацювання практичних навичок.

Список використаної літератури

1. Горшунова Н.К. Инновационные технологии в подготовке врача в системе непрерывного профессионального образования /Н.К. Горшунова // *Фундаментальные исследования*. – 2009. – №2. – С. 86-88.
2. Лекція – провідна форма та активний метод навчання на післядипломному етапі / [І.М. Скрипник, Г.М. Давиденко, М.Я. Нідзельський, В.П. Чикор] // *Вісник проблем біології і медицини*. – 2015 – Вип.3, т. 2(123). – С.69-72.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ РОБІТ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СТОМАТОЛОГІВ

Скрипников П.М., Силенко Ю.І., Хавалкіна Л.М., Дубина В.О.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Відповідно до вимог підготовки лікарів-інтернів організація їх навчання полягає в ретельному плануванні навчального процесу в інтернатурі. Тому необхідно стимулювати пізнавальну діяльність лікарів-інтернів, активно залучати їх до елементів науково-дослідної роботи.

Ключові слова: лікарі-інтерни, науково-дослідна робота.

Навчання в інтернатурі – це етап підготовки, що проводиться відповідно до конкретних вимог, установлених нормативними документами.

З метою наближення навчання до сучасних завдань практики охорони здоров'я МОЗ затверджені навчальні програми і плани післядипломної освіти для лікарів-інтернів стоматологів. Передбачено виконання очної частини курсу в умовах профільних кафедр вищого медичного навчального закладу та заочної частини в базових установах лікувально-профілактичних закладів України [3; 4; 6].

Відповідно до вимог підготовки лікарів-інтернів організація їх навчання має системний підхід і полягає в ретельному плануванні навчального процесу в інтернатурі з поетапним контролем рівня знань та вмінь виконання практичних навичок [2].

Навчанням у інтернатурі планується вдосконалення практичних навичок, поглиблення теоретичних знань та

"повторювання матеріалу, пройденого на заняттях основного курсу [5]". Викладачі мають стимулювати пізнавальну діяльність лікарів-інтернів, активно залучати їх до елементів науково-дослідної роботи: створення презентацій, написання рефератів, оглядів літератури, клінічних розборів пацієнтів із рідкісною патологією або складними випадками, доповідей на клінічних і науково-практичних конференціях.

Метою залучення інтернів до науково-дослідної роботи є розширення їхньої клінічної ерудиції та мислення, виховання навичок дослідницької роботи, необхідних для подальшої діяльності та постійного самовдосконалення. Для багатьох інтернів виконання наукової роботи – це перша спроба самостійного аналізу результатів своїх клінічних спостережень, узагальнення літературних даних, пошук нових ідей для вдосконалення методів лікування.

Науково-дослідна робота (НДР) – це самостійно виконане наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат виконаної роботи та висновки. Її якість можна визначити за такими критеріями: актуальність вибраної теми; науковість, повнота розкриття теми, аргументованість висновків; елемент творчості; стиль, грамотність.

НДР включає в себе два вектори: навчання лікарів-інтернів елементів дослідницької роботи, прищеплення їм навичок цієї роботи; власне дослідницьку роботу, яка проводиться лікарями-інтернами під керівництвом викладачів. НДР сприяє поглибленню якості засвоєння матеріалу зі спеціальності, розширенню світогляду майбутніх фахівців, прищепленню навичок власного пошуку, вдосконаленню власних професійних якостей, вихованню наукової та творчої ініціативи майбутніх лікарів. Науково-дослідницька діяльність лікарів-інтернів включає в себе два взаємопов'язані напрями: перший – наукові дослідження, що здійснюються лікарями-інтернами під керівництвом викладачів за загальнокафедральною науковою проблемою; другий – навчання лікарів-інтернів елементів дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості. Наукова творчість відіграє роль регулюючої частини в будь-якій діяльності. Природа творчої діяльності (технічної, художньої, навчальної тощо) завжди має наукову основу. Тому в процесі підготовки лікарів-спеціалістів вищої кваліфікації вона є провідною [1].

Метою науково-дослідної діяльності є: формування наукового світогляду, оволодіння методологією та методами наукового дослідження; надання допомоги лікарям-інтернам у оволодінні спеціальністю, досягненні високого професіоналізму; залучення талановитої молоді до НДР кафедр; розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей лікарів-інтернів у вирішенні практичних завдань; прищеплення лікарям-інтернам навичок самостійної науково-дослідної роботи; розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі; розширення теоретичного світогляду й наукової ерудиції майбутнього фахівця; створення та розвиток наукових шкіл, творчих колективів, виховання вчених, дослідників, викладачів. Цієї мети досягають завдяки наявності різних видів і форм науково-дослідної роботи.

На кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів теми наукових робіт з актуальних питань стоматології плануються з перших днів навчання лікарів-інтернів. Виконувати дослідження можна як у очний, так і в заочний періоди навчання. Для цього нами створений план науково-дослідної роботи, за яким інтерни працюють над дослідженням.

Можна виділити такі види НДР, яку можуть виконувати лікарі-інтерни під час навчання: аналіз наукової літератури; систематизація матеріалів, опрацювання літературних джерел; добір наукової літератури, складання бібліографії з визначеної теми; підготовка наукових повідомлень, рефератів, тез, наукових статей; виступи з науковими доповідями; укладання методичних розробок з актуальних питань професійної діяльності; складання наукових звітів про виконання елементів досліджень під час практики; конструкторські розробки приладів, пристроїв та ін.; створення презентацій.

Лікарі-інтерни мають змогу проводити обстеження хворих, застосовуючи сучасні основні та додаткові методи дослідження. Вивчають літературні джерела, засвоюють методики експериментальних і клінічних досліджень, їх обробку, а отримавши результати, пишуть наукову роботу.

За результатами наукової роботи лікарі-інтерни мають змогу представити доповіді на клінічних конференціях, що проводяться на кафедрі на різних етапах один раз за місяць: після проведеного дослідження огляду літератури, отриманих результатів власних досліджень. Також інтерни мають змогу підготувати й опублікувати тези та наукові статті за темою дослідження.

Підсумок наукової роботи лікаря-інтерна підбиваємо на загальній науково-практичній конференції лікарів-інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, що проводиться один раз за рік, де кращі роботи відзначаємо дипломами I, II і III ступенів.

Таким чином, лікарі-інтерни формують навички проведення наукового дослідження, обробки й аналізу результатів самостійної праці. Науково-дослідна діяльність лікарів-інтернів – це один із засобів підвищення якості підготовки та виховання спеціалістів, здатних після закінчення навчання самостійно вирішувати наукові та практичні завдання, йти в ногу з передовими ідеями теорії і практики та застосовувати в практичній діяльності досягнення науково-технічного прогресу.

Список використаної літератури

1. Науково-дослідна робота лікарів-інтернів як чинник удосконалення професійної підготовки майбутнього лікаря / І.П.Мазур [та ін.] // Современная стоматология. - 2012. - №4. - С.140-142.
2. Організація учбового процесу в умовах переходу на кредитно-модульну систему навчання / Г.В.Дзюк [та ін.] // Медичні перспективи. - 2005. - Т.Х, №1. - С.7-15.
3. Павленко О.В. Запровадження міжнародних стандартів якості післядипломної підготовки лікарів-стоматологів / О.В. Павленко, І.П. Мазур, О.М. Ступницька // Современная стоматология - 2012. - №2. - С.143.
4. Післядипломна освіта лікарів-стоматологів в Українській медичній стоматологічній академії, досвід та проблеми / М.С. Скрипніков [та ін.] // Вісник стоматології. - 2000. - №5. - С.140.
5. Соколова И.И. Развитие научно-исследовательской деятельности у врачей-интернов / И.И.Соколова, Е.Г.Денисова // Современная стоматология. - 2010. - №4. - С.157-158.
6. Управление учебной деятельностью как механизм обучения в интернатуре при подготовке врачей-стоматологов / М.М. Рожко, С.В. Косенко, З.Т. Костишин [и др.] // Вища освіта в Україні і Болонський процес: стан, проблеми, перспективи. матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 3 груд. 2012 р. / Редкол.: І.Тимошенко (голова) та ін. – К.: вид.-во Європ. ун-ту, 2013. – С. 123-127.